

Ungdata-undersøkelsen i Oppdal 2017

Kort presentasjon av prosjektet

På oppdrag fra Oppdal kommune gjennomfører forskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus og Kompetansesenter rus – region midt-Norge (KoRus Midt-Norge) en kartlegging av viktige sider ved ungdoms livsstil og levekår i kommunen. Undersøkelsen finner sted i skoletiden ved at ungdommene svarer på et spørreskjema via internett. Undersøkelsen foregår i uke 13 til 15, og det tar om lag én time å svare på alle spørsmålene. Ungdom velger selv om de vil være med på undersøkelsen.

Kartleggingen gjennomføres som en Ungdata-undersøkelse. Dette er et spørreskjemaopplegg som norske kommuner bruker for å skaffe seg en oversikt over ungdoms hverdagsliv og folkehelsesituasjonen blant ungdom i kommunen (www.ungdata.no). Tilsvarende undersøkelser gjennomføres en rekke steder i landet.

Formålet med undersøkelsen

Hensikten med undersøkelsen er å få mer kunnskap om hvordan det er å være tenåring i Oppdal. Resultatene skal brukes som grunnlag for ungdomspolitikken i årene som kommer og til å vurdere satsningsområder i det forebyggende ungdomsarbeidet. Målet er å skaffe til veie informasjon som kan benyttes for å bedre oppvekstmiljøet i kommunen.

Datamaterialet vil senere bli lagt inn i nasjonal database, sammen med tilsvarende ungdomsundersøkelser gjennomført i andre kommuner. Data fra undersøkelsen vil også kunne brukes i forsknings- og utviklingsprosjekter, der målet er å framskaffe ny kunnskap om ungdoms oppvekstvilkår.

Undersøkelsen omfatter spørsmål om hva ungdom driver med på fritida og hva slags oppfatninger de har om seg selv og andre. Undersøkelsen vil gi svar på mange spørsmål: Hvor fornøyde er ungdom i Oppdal med livet sitt – og hvordan liker de seg på skolen, i fritida, med vennene og i nærmiljøet? Hva bruker ungdom tida si til når de ikke er på skolen? Hvor mange er med i idrett og andre organiserte aktiviteter? Hvordan opplever de unge foreldrene sine? Er det mange som blir mobbet av jevnaldrende? Hvor mange av de unge har erfaringer med alkohol, tobakk og narkotika? Dette er eksempler på tema som undersøkelsen dekker.

Spørreskjemaet

Spørreskjemaet er lagt opp slik at ungdommene skal krysse av på ulike svaralternativer. Følgende hovedtema inngår i undersøkelsen:

1. Foreldre og venner
2. Skole og framtid
3. Fritid
4. Helse og trivsel
5. Tobakk og rusmidler
6. Risikoatferd og vold

Foresatte som ønsker det, kan få tilsendt spørreskjemaet i sin helhet ved å kontakte KoRus Midt-Norge.

Personvern hensyn og etikk

Deltakelse foregår ved at ungdommene logger seg inn på en nettside med et tilfeldig brukernavn som deles ut til de som skal være med i undersøkelsen. Det er ingen koplinger mellom brukernavn og hvem som svarer, og det blir heller ikke spurt om navn eller personnummer i selve spørreskjemaet. Brukernavnet blir brukt for å sikre at bare de som får lov til å være med på undersøkelsen, kan delta, og for å sikre at ingen svarer flere ganger.

Det er elevene selv som bestemmer om de vil være med eller ikke, men foresatte kan reservere sine barn fra deltakelse. Foresatte som ikke ønsker at barnet sitt skal delta, må si fra til skolen før undersøkelsen gjennomføres. For at undersøkelsen skal ha størst mulig verdi er det en fordel at så mange som mulig deltar.

I forkant av undersøkelsen vil alle foresatte få tilsendt et informasjonsbrev om undersøkelsen. Ungdata vil også informere om undersøkelsen på sine hjemmesider (www.ungdata.no), og skolene er også oppfordret til å informere om undersøkelsen på sine hjemmesider.

De fleste spørsmålene i spørreskjemaet omfatter temaer som de fleste synes er uproblematisk. For noen kan enkelte spørsmål likevel være litt vanskelig å svare på. Det blir derfor informert om at man kan hoppe over spørsmål man ikke ønsker å svare på. Det vil også bli opplyst om mulighetene for å ta kontakt med sosiallærer, helsesøster, helsestasjon for ungdom eller Kors på halsen (hjelpetelefon fra Røde Kors – tlf: 800 333 21) dersom noen ønsker å snakke med voksne etter å ha svart på undersøkelsen.

Alle svar vil bli behandlet strengt fortrolig av NOVA, KoRus Midt-Norge og medarbeidere i Rambøll, som tilrettelegger for den elektroniske undersøkelsen. Ingen i kommunen, verken lærere, ansatte i administrasjonen eller andre vil få tilgang til svar som kan brukes for å identifisere hva enkeltpersoner har svart. Resultatene vil bli offentliggjort gjennom statistikk som viser hvordan ungdomsgruppa som helhet eller ulike undergrupper (f.eks. gutter og jenter) svarer.

NOVA er ansvarlig for undersøkelsen, og bruker Rambøll til å samle inn og oppbevare dataene for analyse. De ferdige besvarelsene vil bli lagt inn i en database som NOVA administrerer.

Kontaktinformasjon

Ved ytterligere spørsmål knyttet til undersøkelsen, ta kontakt med rådgiver Katrin Øien ved KoRus Midt-Norge (95 73 47 54/katrin.oien@stolav.no) eller kommunal kontaktperson for undersøkelsen, fagansvarlig folkehelse Vigdis L. Thun (48 21 27 13/vigdis.thun@oppdal.kommune.no).